

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno, Mostowa 1. Telefon Redakcji, Administracji i Drukarni 12-44. Redakcja otwarta od 11 do 16 i od 20 do 24-ej. Administracja czynna w dni powszednie od 9 do 20-ej, w niedziele od 12 do 13-ej.

„Dziennik Wileński” wychodzi codziennie.

PRENUMERATA: miesięczna 4 zł., z odnośniami i przesyłką pocztową 4 gr. 50, zagranicą 8 zł.

OGŁOSZENIA: za wiersz milim. przed tekstem i w tekście (6 lamowe) 35 gr., za tekstem (10 lamowe) po 12 gr., nekrologi przed tekstem po 25 gr. Ogłoszenia cyfrowe, skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca o 25 proc. drożej. Terminy druku mogą być przez Administrację dowolnie zmieniane. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 80187.

Okazje Poinwentarzone

OD PONIEDZIAŁKU 8 STYCZNIA

Płaszcz zimowe damskie	20%
Palta zimowe męskie	10%
Kapelusz damskie	20%
Bielizna damska ciepła i jaegerowska	10%
Koszulki trykotowe damskie	Zł. 3.50
Reformy	„ 3.50
Pończochy wełniane	10%
Rajtuzki i niedźwiadki dziecięce	10%
Pulowery męskie	Zł. 3.50
Koszule sportowe męskie	„ 3.60
Wełny okazyjne	10% i 20%
Resztki wełniane, jedwabne i bawełn.	10% i 20%
Śniegowce damskie i dziecięce	10%
Kalosek	5%

Pozatem jeszcze swetry, pulowery i inne okazje po znacznie niższych cenach.

C. I. D. artykuły codziennej potrzeby od 25 gr. do 3 zł. Nowo utworzony dział serwisów porcelanowych **PODZIEMIE.**

BRACIA JABŁKOWSCY Sp. Akc. WILNO — MICKIEWICZA 18.

Prądy katolickie w dyplomacji japońskiej.

MIASTO WATYKAŃSKIE, 3.I (KAP). Po nawróceniu się na katolicyzm posła japońskiego w Warszawie, s. p. Hiruki Kawai, po przyjęciu katolicyzmu przez córkę konsula generalnego Japonji w Sao Paulo w Brazylii, wielkie wrażenie w świecie dyplomatycznym wywołał fakt przyjęcia Chrztu św. przez dwie córki

nowego ambasadora japońskiego w Paryżu, panien Fusako i Mitsuko Sato. Uroczystość Chrztu, Bierzmożania i pierwszej Komunii św. odbyła się w Brukseli, gdzie panny Sato odbywały naukę u Pań N. Serca Jezusowego (Dames du Sacre Coeur). Ojciec św. nowonawróconym przesłał specjalne błogosławieństwo.

Fantastyczna pogłoska o uwięzieniu króla Karola.

LONDYN. W związku z pogłoskami o rzekome uwięzieniu króla Karola we własnym pałacu w Sinaja, jakie się w ciągu ostatnich godzin pojawiły zagranicą, redakcja „Evening Standard” odbyła dziś telefoniczną rozmowę z królem Karolem. Król kategorycznie zaprzeczył tym fantastycznym pogłoskom, przy czym kilkakrotnie podkreślił, iż w całym kraju panuje spokój. Dodał na zakończenie, iż przyjęcie ministra spraw zagranicznych Titulescu w ciągu jutrzejszego dnia, natychmiast po jego przybyciu do Bukaresztu.

Nowy rząd rumuński.

BUKARESZT (Pat). Prezjer Tarescu był przyjęty dziś o godzinie 13.30 przez króla Karola w Sinaja, któremu przedstawił listę członków rządu. Skład osobowy nowego rządu jest prawie taki sam, jak poprzedniego, z wyjątkiem Bratianu. Ministrem skarbu został Slavescu, były wiceminister. Stanowisko zaś wiceministra objął Constantinescu. Manolescu-Strunga będzie mianowany podsekretarzem stanu ze specjalnymi uprawnieniami. Titulescu zatrzymał tekę ministra spraw zagranicznych, a premier Tarescu — tekę ministra handlu.

Sala do wynajęcia na odczyty i zebrania Orzeszkowej 11 od 11—3 i od 5—9 wiecz.

Zajścia antysemityczne na Węgrzech.

Węgierscy narodowi socjaliści wywołali antysemityczne rozruchy w miastach Zalegerszoeg i Zalalovce, w których się znajdują większe gminy żydowskie. W licznych domach żydowskich zostały wybite szyby. Rzucano bomby cuchnące i napastowano żydów, z których wielu pobito. Napadano również żydów w restauracjach i kawiarniach. W obu miastach policja aresztowała 10 ekscedentów. Dwóch antysemitów zostało natychmiast postawionych przed sąd, który ich w trybie przyspieszonym skazał po 1 miesiącu aresztu każdego.

Echa katastrofy w kopalni „Nelson”.

Niema nadziei na uratowania 129 górników.

PRAGA (Pat). Niema już żadnej nadziei uratowania górników, zasypanych w kopalni „Nelson”. Dotychczas wydobyto 10 trupów, pod ziemią zaś znajduje się do tej pory 129 górników. Ogień wewnątrz szybu dotychczas nie wygasł. W związku z katastrofą szef administracji okręgu kopalń został zawieszony w czynnościach. Dla zbadania przyczyn katastrofy powołano specjalną komisję. Z zagranicy nadchodzą liczne telegramy kondolencyjne.

PRAGA (Pat). Wszystkie wysiłki uratowania zasypanych górników w kopalni „Nelson III” w Oseku są w dalszym ciągu bezowocne. Celem zapobieżenia rozszerzeniu się ognia zamurowywane są wejścia do szybu. Dotychczas wydobyto 12 trupów. W głębiach kopalni pozostaje jeszcze 129 górników.

PRAGA. Mimo heroicznego wysiłku kolumn ratowniczych, które przez całą noc i dzień pracowaly nad wydobyciem z płonącego szybu zamkniętych w nim 130 górników, nie udało się dotrzeć do nieszczęśliwych, których ich wydaje się być przeszadzony. Kierownik akcji ratunkowej oświadczył, iż z uwagi na nieustający pożar w zasypanym szybie, nie pozostaje nic innego, jak zasypać wejścia doń, aby w ten sposób zapobiec rozszerzeniu się ognia na szyby sąsiednie. Ogółem w pło-

nącej kopalni w chwili wybuchu było 145 górników. Z liczby tej jedynie 4-ch zdołało się wyratować, mimo odniesienia ciężkich okaleczeń. Piąty górnik, któremu się udało zejść z blizby do powierzchni, nagle zaśłabł i spadł z powrotem do płonącego szybu. Ponadto wydobyto zwłoki 12 górników. Zwłoki są strasznie pokaleczone, gdyż siłą wybuchu ofiary zostały roztrzaskane o boczne ściany szybu. Oddziały ratownicze w ciągu dzisiejszego popołudnia dotarły do 150 metrów w głąb płonącego szybu, lecz musiały zaprzestać dalszej pracy z uwagi na grożące niebezpieczeństwo. Wyasygnowano na doraźną pomoc dla rodzin zasypanych górników 150.000 koron. Minister spraw wewnętrznych zarządził natychmiastowe zwolnienie z urzędu dyrektora państwowego urzędu górniczego w Moście, z powodu zaniedbania w służbie, gdyż dyrektor urzędu, po otrzymaniu wiadomości o katastrofie, nie przybył na miejsce wypadku osobiście, lecz wydelegował swego zastępcę. Między zasypanymi górnikami, prócz 63 Czechów, znajduje się 68 Niemców i 1 Polak, między sztygarami, w ogólnej liczbie 12 — 6-ciu jest narodowości niemieckiej i 6-ciu czeskosłowackiej, 114 górników i 8-miu sztygarów posiada rodziny, 83 z nich posiada dzieci. Tylko 23 jest bezdzietnych. Wśród miejscowej ludności katastrofa wywołała niezwykle przygnębiające wrażenie.

Stosunki religijne w Niemczech.

„Gleichhaltung” w Niemczech objęta także — jak wiadomo — i życie religijne i jest obecnie w toku. Inaczej jednak, rzecz jasna, przeprowadzana jest w stosunku do katolików, inaczej — w stosunku do protestantów... Rzecz jest ważna. Dowodzi bowiem, że hitlerowska „Gleichhaltung” nie wdarła się w dziedzinę ściśle religijną i że katolicyzm — przynajmniej nazwie — ma pewną swobodę w zakresie swej religijno-społecznej organizacji, jaką jest „A. K.”. Przynajmniej na razie. Bo trudno przesądzać o przyszłości. To będzie zależać w wysokim stopniu (poza wolą Hitlera) od ducha katolickiego w Niemczech. Ze ten duch nie słabnie, świadczy m. in. pożyteczne wrażenie kazań adwentowych kard. Faulhabera, który drugocześnie krytyce poddał jedną z popularnych tendencji w hitleryzmie, mianowicie dążność do zerwania ze Starym Testamentem, jako księgą świętą rzekomo tylko żydów. — Z ostatnich wydarzeń zanotować należy nominację biskupa z Hildesheimu, dr. Mikolaja Baresa, na biskupa Berlina. Następcą biskupa Schreibera jest teologiem, który przez dłuższy czas był wychowawcą kleru, jako rektor seminarjum duchownego i profesor Nowego Testamentu w Trewirze; w r. 1928 został biskupem w Hildesheim. Daleki życiu politycznemu, pracował wyłącznie na polu ściśle kościelnym.

Protestantyzm niemiecki przechodzi ciężkie przesilenie wewnętrzne w tej chwili. Nie wytrzymał próby, jaką dla chrześcijańskich wyznań była rewolucja Hitlera. I rozlał się od wewnątrz... Warto przytoczyć tu ważniejsze wydarzenia z tego procesu.

Protestantyzm niemiecki był właściwie od dość dawna przygotowany na poddanie się hitleryzmowi. Role tę spełniał m. in. jen. Ludendorff, wraz ze swoją żoną Matyldą. Skrajny antysemityzm, któremu to małżeństwo hołdowało, pchnął je ku poganińskiej religii starych Germanów. Wydawany przez nie miesięcznik „Am heiligen Quell deutscher Kraft” o charakterze skrajnie nacjonalistycznym zwałczal przez szereg lat po wojnie wszystko to, co się państwu Ludendorffowi wydawało wrogiem rasie germańskiej, a więc — żydostwo i katolicyzm, i wszystkie „produkty” tych dwóch wyznań, jak Pismo św., Chrystus i t. d. Walka Ludendorffa budziła zagranicą zdumienie i odrazę; w Niemczech jednak

Konferencja sir Simona z Mussolinim.

RZYM (Pat). Agencja Stefani ogłasza następujący komunikat: W dwóch długich, nacechowanych serdecznością rozmowach, które odbyły się przedwczoraj i wczoraj pomiędzy premierem Mussolinim a sir John Simonem, rozpatrywane były najdłuższe zagadnienia polityki ogólnej, specjalnie zaś sprawa redukcji i ograniczenia zbrojeń oraz sprawa reformowania Ligi Narodów. Co się tyczy pierwszej kwestji, Mussolini i Simon zgodnie stwierdzili, że jest absolutnie niezbędne, aby dyskusje doprowadziły jak najprędzej do jakiejś konkluzji. Należy przytem porzucić wszelkie idee i propozycje, nie zawierające w sobie elementów szybkiej i praktycznej realizacji, biorąc natomiast pod uwagę punkty, które muszą być uważane za dojrzałe w międzynarodowej opinii publicznej i które mogą znaleźć zgodę państw zainteresowanych. W sprawie

reformy Ligi Narodów Mussolini wskazał na kryteria, wg których reforma ta winna być realizowana, aby zapewnić Lidze lepsze funkcyj-

nowanie i uczynić ją bardziej odpowiedzialną jej celom.

RZYM (Pat). Dziś o godz. 12.12 opuścił Rzym sir John Simon.

Wywiad z sir Simonem.

RZYM (Pat). Sir John Simon udzielił wywiadu dziennikarzom zagranicznym, którym oświadczył, iż tematem rozmów rzymskich były głównie sprawy rozbrojenia i reorganizacji Ligi Narodów. Simon podkreślił, iż sprawa reorganizacji Ligi stanowi kwestję drugorzędą. Natomiast na plan pierwszy wysuwa się sprawa rozbrojenia, która wymaga szybkiego rozwiązania. Dlatego należy unikać wszystkiego, co mogłoby być problemem ten skomplikować. Simon uważa, że rekonstrukcja Ligi Narodów spowoduje wzmożenie jej organizmu. Projekt reformy Ligi, za-

komunikowany przez Mussoliniego Simonowi, ma być przedmiotem rozważań rządu angielskiego.

PARYŻ (Pat). Podając treść wywiadu Simona, prasa francuska wyraża przekonanie, że jest on dowodem, iż między Simonem a Mussolinim nie doszło do istotnego uzgodnienia stanowisk, a ich rozmowy ograniczyły się do lojalnej wymiany poglądów.

Przed burzliwą sesją parlamentu francuskiego.

PARYŻ (Pat). W kołach parlamentarnych przypuszczają, że rozpoczynająca się dnia 9 stycznia sesja parlamentarna może mieć nieoczekiwane burzliwe przebieg. Dwie wielkie sprawy znajdują się od razu na porządku dziennym, jeszcze przed rozpoczęciem debaty budżet-

owej. Jedną z nich będzie sprawa katastrofy kolejowej pod Lagny, druga zaś — panama finansowa w Bayonne. W tej ostatniej sprawie zgłosił już interpelację posłowie piawicowi, socjalistyczni i neosocjalistyczni. W sobotę jest przewidziane posiedzenie rady ministrów.

Olbrymie oszustwo.

PARYŻ (Pat.) W Bayonne wykryto sensacyjną aferę finansową, polegającą na wypuszczeniu fałszywych bonów Credit Municipal de Bayonne. Odgrywający w tej aferze znaczącą rolę dyr. Stawiski, Rosjanin z pochodzenia, zbiegł zagranicę. Wg dotychczasowych wyników dochodzeń, oszustwa wlegają olbrymiej sumy 600 milionów franków.

B. dyrektora Tisslera, który był głównym współpracownikiem Stawiskiego, sprzedawano wczoraj do Credit Municipal de Bayonne w celu otwarcia jego osobistych schowków bankowych. Wykryto w nich biżuterję miljonowej wartości. Oczekujący przed bankiem tłum przybrał groźną postawę wobec dochodzą, oszustwa wlegają olbrymiej sumy 600 milionów franków.

Włochy za uzbrojeniem Niemiec.

PARYŻ (Pat). Zdaniem „Excelsioru”, tezy włoskie przedstawiają się następująco: 1) Powinno się zadośćuczynić żądaniu niemieckiemu w sprawie równości praw. 2) Równość praw nie może być osiągnięta przez rozbrojenie. Należy raczej dążyć do jej osiągnięcia przez zgodę na ograniczone

uzbrojenie Rzeszy, niż pozwolić na kontynuowanie zbrojeń niemieckich bez możliwości kontroli i sankcji. 3) Niemcy zbroją się jedynie pod wpływem obawy okrajenia przez kraje silnie uzbrojone. 4) Nowy reżim niemiecki potrzebuje sił zbrojnych do walki z komunizmem.

Zamach hitlerowców na konsula jugosłowiańskiego.

WIEN (Pat). Wczoraj wieczorem w Klagenfurcie dokonano zamachu bombowego na gmach konsulatu generalnego Jugosławji. Bomba przebiła dach i wyrzuciła spustoszenia, zarówno w gmachu konsulatu, jak i w domach okolicznych. W gmachu konsulatu znajdowało się troje dzieci konsula generalnego Mirosiwicza, który doznał wstrząsu nerwowego. Ofiar w ludziach nie

było. Zamach miał prawdopodobnie tło polityczne. W Klagenfurcie przypuszczają, że narodowi socjaliści usiłowali przez dokonanie tego zamachu zrehabilitować się w opinii publicznej z powodu zarzutów, iż prowadzili konszachty z irredentystami jugosłowiańskimi. Władze austriackie wyraziły konsułowi ubolewanie z powodu zamachu.

Z LITWY.

PO NAZWISKACH KOLEJ NA LITEWSZCZENIE IMION.

Jak podają pisma litewskie, wsład za litewszczeniem nazwisk i nazw miejscowości ulegną litewszczeniu również imiona, które o-

becnie są używane w brzmieniu zarówno słowiańskim, jak litewskim. Sprawa litewszczenia imion zajęły się koła zainteresowane.

NAPAD NIEMCÓW NA DR. WILDUNASA.

W sobotę 23 ub. m. w Tylży znów dokonano napadu na znanego działacza i pisarza litewskiego w Prusach Wschodnich dr. Wildunasa. Do idącego ulicą dr. Wildunasa podbiegł wyrostek i zawołał: „Du litauisches Schwein! Du litauisches Saul Ver-

luchter litauischer Hund! Was schreibst Du so gemein gegen Deutschland!”, poczem uderzył go pięścią w pierś i plecy oraz kopnął nogą. Dr. Wildunas o wypadku powiadomił policję.

USUWAJĄ NIELITWINÓW.

S-ka Litwinów amerykańskich trudnionym w S-ce pracownikiem wymawia obecnie stanowiska za-

nielitwinom.

Tajemnicza rozgłośnia rosyjska imienia generała Kutiepowa.

Od szeregu miesięcy radiostłuchacze wielu krajów, szczególnie państw, siadających z ZSRR, obserwowali działania tajemniczej radiostacji, która nadawała komunikaty w języku rosyjskim o treści wybitnie przeciwsowieckiej.

Każda audycja rozpoczynała się zapowiedzią, iż przemawiać będzie radiostacja im. generała Kutiepowa, który był, jak wiadomo, kierownikiem rosyjskich wojskowych organizacji na emigracji i zaginał w tajemniczy i dotychczas niewyjaśniony sposób w styczniu 1930 roku.

Radjostacja im. Kutiepowa posiadała wyjątkową siłę zasięgu: jej audycje były słyszane równie dobrze w Europie, jak na Dalekim Wschodzie.

Od zdemaskowania tajemnicy jej siedziby w celu ułatwienia wymiany listów pomiędzy nią, a innymi czynnikami, zwalczającymi komunizm.

Zyczeniu temu stało się zadość. Na łamach rosyjskiego dziennika emigracyjnego „Wozrozdjenje” ukazał się komunikat „radiostacji im. Kutiepowa”, podpisany przez byłego belgijskiego konsula w Moskwie p. Douillet, autora książki antysowieckiej p. t. „Moskwa bez maski”, który jest obecnie prezesem międzynarodowej unji związków antykomunistycznych, t. zw. „Cilacu”.

Komunikat wzywa wszystkie osoby i organizacje, interesujące się działaniem radiostacji im. Kutiepowa, do skomunikowania się z grupą „Cilacu”. Podane są również dni i godziny audycji tajemniczej radiostacji, której miejsca jednak nie ujawniono.

„Gospodarka planowa“ a „plan gospodarczy“

Jest to także jedno z nowych hasł... powojennych, które coraz częściej rozbrzmiewają na szpaltach prasy...

Dziwić się temu nie należy. Kryzys światowy pogłębia się z dniem każdym, więc trzeba przedewszystkiem znaleźć „kozła ofiarnego“...

Ale za mało jest potępic ten lub ów system, rzekomo przeżyty — trzeba na jego miejsce stworzyć coś innego, bo życie gospodarcze pustki nie znosi...

Znamiennym jednak jest, że sprawą „gospodarki planowej“ zajęły się ostatnio bardzo poważnie, bardzo grzecznie państwa, które ani z faszyzmem, ani z komunizmem nie wspólnego nie mają...

Ostatnio problem ten roztrząsany jest bardzo szczegółowo przez przedstawicieli Małej Ententy, na perjodycznych konferencjach. W dyskusji nad tem zagadnieniem zabierają głos nie tylko ekonomiści...

czego w danym kompleksie państw (Min. Benesz ma tu na myśli przedewszystkiem oczywiście Małą Ententę, ewentualnie kompleks państw naddunajskich).

Bardzo trafnie ujmując kwestię b. ministra skarbu, znakomity ekonomista prof. Englisz, który odróżnia „gospodarkę planową“ od „planu gospodarczego“.

Co innego „plan gospodarczy“, w zrozumieniu prof. Englisza. Jest to niejako połączenie dawnego „liberalizmu“ z wymogami czasów obecnych.

System ten pozostawia w gospodarce wewnętrznej najzupełniejszą swobodę inicjatywy prywatnej oddając w ręce rządu, ewent. jakiegoś specjalnego ciała, reprezentację zewnętrzną, a więc ustanawianie celów, zdobywanie rynków zagranicznych, zawieranie umów handlowych, sprawy kredytowe, transportowe i t. p.

W myśl powyższego żądają dziś koła gospodarcze Czechosłowackie połączenia w jeden wielki kompleks gospodarczy Czechosłowacji, Polski, Węgier, Austrii, Rumunii i Jugosławii.

Te same sfery najbardziej stanowczo odrzucają wszelkie próby „upaństwowienia i zmonopolizowania życia gospodarczego“, do czego wyraźnie zdają państwa faszyzmu pod hasłem „gospodarki planowej“.

Przyjaźń sanacyjno-żydowska.

Ks. Zdzisław Lubomirski na czele Komitetu Palestyńskiego.

Prasa żydowska donosi o organizowaniu przez koła sanacyjne Komitetu Palestyńskiego.

Prace organizacyjne już wyszły z fazy przygotowawczej i zapewne wkrótce zostanie ustalony skład personalny komitetu.

Jak zapewnia „Nasz Przegląd“, w skład Komitetu wejdą nawiąbitniejsi przedstawiciele polskiego świata

Proces o zniesławienie działacza narodowego

W roku ubiegłym wielkiej wrzawy narobiło fałszywe oskarżenie dwóch redaktorów narodowych z Pomorza, Ciesielskiego i Gwiżdalskiego, o udział w bandzie przemysłowej Sala i bezpodstawne aresztowanie ich.

Posta Dure pobił wyborcy.

Z Opatowa donoszą, iż poseł Jan Duro który w ostatnich dniach przeszedł ze Stronnictwa Ludowego do obozu sanacji, został podczas przejazdu do gminy Rosochy pobity w sposób bardzo dotkliwy przez swych

Z prasy

Usprawiedliwienie „korytka“.

Wystąpił z nim na łamach „Gazety Polskiej“ ktośby inny, jak „akademik“ Juliusz Kaden-Bandrowski, siedzący coś na 8 czy 9 posadach wszelkiego rodzaju.

Pisze on z wielkim entuzjazmem o obowiązkach państwa wobec obywatela.

„Ależ do miliona piuronów — na tem, między wieloma innymi, polega żywotność państwa, że wszyscy jego członkowie, wszyscy bez wyjątku, znajdują się na stanowisku kontrahentów, że ani jeden wyłączyć się nie może z takiej więzi, ba że ta więź nawet po śmierci istnieje.“

Ze państwo musi opłacać należycie swych funkcjonariuszów, o to nikt z p. Kademem sprzeczać się nie będzie, ale „inflacji posadowej“ dla „swoich“ nawet „miljony piuronów“ usprawiedliwić nie zdołają.

„Korupcja w życiu publicznym“.

Pod powyższym tytułem zamieszcza obszerny artykuł na tematy elitarno-posadowe katowicka „Polonia“.

Występuje ona w obronie rządów demokratycznych i nie negując ich wad dowodzi, że wady ustroju demokratycznego są niczem w porównaniu z grzechami dyktatury.

„Wszelkiego rodzaju szarlatani, awanturnicy i rycerze przemysłu otaczają dyktatorów i w bezwstydnym sposób eksploatują państwo, biorąc wysokie wynagrodzenia, skrupiając w swych rękach po kilka dobrze płatnych urzędów i szafując wielkimi funduszami dyspozycyjnymi, z których nikomu nie zdają rachunku.“

„Dzieją się wprawdzie i pod rządami demokratycznymi nadużycia, ale, zdaniem „Polonii“, tam, gdzie rządzą dyktatorzy, „panują stosunki najwięcej zbliżone do warunków, jakie istniały podczas rządów absolutnych w przeszłości.“

„Korupcja, sprzedajność, protekcja, nepetyzm, szpiegowanie, donosicielstwo, wyzyskiwanie państwa i obywateli cechują zarówno rządy absolutne, jak dyktatorskie.“

„Szkodliwe są przeryty wpływów partyjników, nadużycia dzieją się i pod rządami demokratycznymi, ale korupcja panoszą się przedewszystkiem pod dyktaturami i z czasem przybiera takie rozmiary, że gniew ludu łamie dyktatora.“

mi demokratycznymi, ale korupcja panoszą się przedewszystkiem pod dyktaturami i z czasem przybiera takie rozmiary, że gniew ludu łamie dyktatora. Ale wszyscy dyktatorzy deklamują o czystych rękach, o korupcji partyjniactwa i nazywają siebie uzdrowicielami. Tak bywało w przeszłości, tak jest i dzisiaj. Przykładów bez liku dostarcza nam na to Niemcy i Włochy.“

Kryzys moralny.

„Kurjer Warszawski“ zorganizował bardzo ciekawą ankietę noworoczną o przyczynach kryzysu.

Ankieta ta wzbudziła ogromne zainteresowanie nie tylko dlatego, że zabrali w niej głos największe powagi życia politycznego i naukowego, jak Roman Dmowski, Rybarski, Chrzanowski i wielu innych, ale przedewszystkiem z powodu wysunięcia na pierwszy plan przez większość uczestników nie zagadnień ekonomiczno-politycznych, lecz spraw kryzysu moralnego.

Zwraca uwagę na ten moment „ABC“, które pisze.

„Co więcej! Niektórzy z polityków i moralistów, odpowiadając na zadane im pytanie, stwierdzili wręcz, iż główną przyczyną obecnego kryzysu widzą w zachwianiu się podstaw etycznych w życiu społeczeństwa.“

I rzecz dziwna! Gdy jeszcze przed kilkoma laty wszyscy uczeni ekonomiści i politycy objaśniali istotę kryzysu przyczynami czysto gospodarczymi i politycznymi, dziś nietylko kaznodziej i moralisci, ale także profesorowie nauk ekonomicznych i najrealniejsi politycy zbliżają się coraz bardziej do diagnozy, dostrzegającej główne źródło zła w przesileniu moralnym, a raczej wyrażając się ściślej, w braku miary etycznej.“

W tem miejscu autor artykułu przedstawia anarchję moralną okresu, który nazywa hiperkapitalistycznym.

„W słowniku ludzi hiperkapitalistycznego okresu pojęcia dobra i zła zastąpione zostały pojęciami uwielbionej siły i niegodnej nawet współczucia słabości. Wsparty na filozoficznych podstawach relatywizmu, determinizmu i pragmatyzmu okres ten ogłosił detronizację bezwzględniego dobra i zła.“

W rezultacie doprowadzić to musiało do zatracenia wszelkiej wagi miary etycznej.

„Skoro miarą był stopień użyteczności, różny dla tysięcy czy milionów egoizmów, musiało dojść do stanu anarchji, ochrzonej mianem kryzysu. Uczeń fichtowy i specjalista, którzy anarchję i chcieli usunąć środki czysto gospodarczymi, podobni byli do wiosłarzy usuwających wodę z dziurawej łodzi.“

Dziś przychodzi ocknienie. Ludzie zaczynają rozumieć, że dla usunięcia zła, trzeba przedewszystkiem wiedzieć, co jest zła, trzeba posiadać miarę etyczną. To zrozumienie stać się może największą zdobyczą narodów w smutnym okresie powszechnego kryzysu.“

Zmiany personalne w kancelarji cywilnej.

W najbliższych dniach następuje szereg zmian w kancelarji p. Prezydenta Rz. P., dr. Bronisław Chelczyński. Sprawa jego następcy nie jest podobno jeszcze zdecydowana. Dr. Chelczyński przed objęciem stanowiska na Zamku był zastępcą szefa biura prawnego przydzium Rady Ministrów. Obecnie objęcie nowo jakiś urząd, ewentualnie otrzyma ma katedrę na Uniwersytecie Warszawskim.

Podział apelacji w Lublinie.

Sprawa Apelacji Sądu Apela cyjnego w Lublinie, omawiana już przed kilku laty, jest podobno teraz aktualna. W ministerstwie sprawiedliwości, w związku ze zniesieniem Apelacji w Toruniu oraz kilku Sądów okręgowych, znowu ją poruszono. Według projektu, Okręg apelacji lubelskiej zostałby podzielony pomiędzy trzy apelacje: warszawską, wileńską i krakowską. Do apelacji warszawskiej zostałyby przyłączone Sądy Okręgowe lubelski i radomski, do apelacji wileńskiej sądy łucki i rówieński, do krakowskiej zaś kielecki.

Odwrót od ukrajinizmu na Ukrainie.

Według doniesień z Moskwy, władze sowieckie na Ukrainie uczyniły obecnie odwrót od ukrajinizmu. W zagłębiu donieckim dziennik komunistyczny „Gwiazda“, ukazujący się dotychczas w języku ukraińskim, wychodzi obecnie po rosyjsku. To samo ma być wkrótce z innymi

dziennikami na Ukrainie. „Gwiazda“ drukuje szereg depesz od wyższych władz podkreślających konieczność zwalczania nacjonalizmu ukraińskiego, jako największego obecnie niebezpieczeństwa, grożącego ustrojowi sowieckiemu.

Nasze budownictwo kolejowe.

Jest pewnikiem ekonomicznym, że każda zaczęta budowa należy szybko wykończyć. Zabezpieczenie przed zniszczeniem budowli niedokończonych jest kosztowne a ponadto opóźnia się tę chwilę, w której kapitał włożony w przedsiębiorstwo zacznie przynosić dochód. Odnosi się to przedewszystkiem do budowy domów, ale także do budowy linii kolejowych.

Magistralę węglową [Ka'owice—Gdynia] zaczęto budować jeszcze przed majem 1926 roku, ukończono dopiero w r. 1932. Ale ta budowa była przynajmniej celowa i nowa linia podobno już się opłaca. Nie można tego powiedzieć o innych liniach, zaczętych a niewykończonych. Takie linie są w północno-zachodniej części województwa warszawskiego. Już stosunkowo dość dawno wybudowano linię kolejową Nasielsk—Sirpe, która bynajmniej nie należała do robót najpilniejszych. Teraz buduje się aż kilka odcinków kolejowych, wychodzących z Sierpca. Mianowicie powiat Brodnica na Pomorzu stara się wybudować odcinek Sierpe—Brodnica, a ministerstwo komunikacji odcinek Sierpe—Płock. Ponieważ Radziwił, leżące naprzeciw Płocka, na lewym brzegu Wisły, ma już połączenie kolejowe z Kutnem, przeto za kilka lat mało znany Sierpe (któremu zresztą życzymy jak najlepszego rozwoju) może się stać węzłem kolejowym, w którym przecinać się będą linie Kutno—Płock—Brodnica i Nasielsk—Toruń. Ale narazie żadna z tych linii nie jest wykończona.

W południowej części Polski podjęto budowę linii Kraków—Miechów. Pomimo dużych trudności terenowych linia ta, zaczęta w r. 1931, mogła być ukończona w r. 1933. To się nie stało, zato słyszmy o budowie małego odcinka Szczakowa—Bukowno, który się przyda, ale na którego ukończenie też trzeba będzie jeszcze długo czekać.

Obecnie prasa warszawska podaje, że ministerstwo komunikacji zamierza budować 4 nowe linie kolejowe, łącznej długości 345 kilometrów, kosztem 110 milj. złotych. Mianowicie mają powstać linie kolejowe: Drohiczyń—Wołkowysk, Wojnica—Łuck, Rozwadów—Szczepreszyn i Ostrołęka—Konopki.

Najmniej celową i potrzebną wydaje się pierwsza a najdłuższa (132 km.) z tych planowanych linii. Drohiczyń leży na Polesiu. Nowa linia szłaby przez bagniste i lesiste obszary województwa białostockiego i poleskiego. Niema tam ani wielkiego przemysłu ani handlu. Kiedyż ta linia zaczęłaby się opłacać? Zapewne, trzeba coś zrobić dla podniesienia gospodarczego tych ziem, ale znacznie lepiej byłoby podjąć na wielką skalę np. akcję odwadniania Polesia.

Odcinek Rozwadów—Szczepreszyn ma, jak się zdaje, stanowić w przyszłości część wielkiej linii łączącej Wołyn z zagłębiem węglowym. Według dawniejszych planów linia ta miałaby iść przez Oleśnice w woj. kieleckim i Nisko nad Sanem. Linia ta będzie mieć niewątpliwie duże znaczenie, ale kto wie, czy nie lepiejby najpierw budować pierwszy odcinek, od zagłębia węglowego na wschód, a więc zachodni, a nie środkowy i wschodni.

Konieczną natomiast, a nawet pilną wydaje się budowa 90 kilometrów linii Ostrołęka—Konopki. Stacja Konopki leży na linii Warszawa—Modlin—Mława—Działdów, a miasto Ostrołęka ma połączenie kolejowe z Łapami pod Białymostkiem. W ten sposób Białystok zostanie połączony z Pomorzem, z pominięciem Warszawy. Nowe połączenie, mniej więcej o sto kilometrów krótsze, ułatwi wywóz drzewa z puszczy białowiejskiej, augustowskiej i grodzieńskiej do Gdyni. Transport drzewa przez Ostrołękę, Mławę, Działdów i Grudziądz będzie znacznie tańszy niż dotychczas przez Warszawę i Toruń. A wreszcie znaczenie tej linii polega także na tem, że przebiega ona przez ważny z punktu widzenia militarnego pas nadgraniczny, okalający Prusy Wschodnie.

Pominięto w nowych planach projektowane dawniej przedłużenie linii kolejowej Tarnów—Szczucin na północ, ku Ostrowcowi. Linia ta miała przybliżyć Warszawę do Krynicy oraz Nowosądecki i związać okręg przemysłowy radomsko-ostrołęcki z Małopolską. Zależy się, że budowa tej linii jest pilniejszą niż odcinek Wołkowysk—Drohiczyń. Przedewszystkiem jednak należałoby, jak już na wstępie zazaczyliśmy, wykończyć linie rozpoczęte.

Dolше ograniczenie komunikacji autobusowej

Two Miejskich i Międzydzielnych Komunikacji Autobusowych w Wilnie komunikuje:

Od dn. 8. I. r. b. począwszy, na liniach Nr. 1, 2 i 3, z przystanków Dworzec kolejowy, Niedźwiedzia, Koszary, Cerkiew, Nierwajowa, ostatnie autobusy będą odjeżdżały o godz. 22.

Na 4-ej linii w dniu powszednie autobusy będą kursowały w/g następującego rozkładu jazdy: z placu Orzeszkowej — 6.45, 7.35, 15.50, 19.45; z Jerozolimki — 7.10, 8.00, 16.20, 20.20; w dniu świąteczne: z pl. Orzeszkowej — 10, 16 i 20.10; z Jerozolimki — 10.25, 16.25 i 20.35.

Na linii 6-jej (Cerkiew—Dobra Rada (autobusy będą kursowały w dniu powszednie z przystanku Cerkiew od 7 do 9-jej i od 14—17-jej, co 20 minut; w dniu świąteczne — od 10 do 13 i od 17—21, co 20 minut.

Na linii 7-jej (Ratusz—Wilcza Łapa) autobusy w dniu powszednie będą kursowały bez zmiany, w dniu świąteczne zaś od 10—22, co 30 minut.

Elektromonter miejski w opresji.

Prokurator Sądu Okręgowego pociągnął do odpowiedzialności karniej mieszkańca Wilna Chazanowicza (Straszuna 6) pod zarzutem planowanego uszkodzenia ciała elektromonterowi Federowiczowi, który przyszedł do mieszkańca Chazanowicza celem wyłączenia prądu z powodu nieuiszczenia opłat za elektryczność.

Chazanowicz rzucił się na elektromontera i pchnął go na przewodniki o silnym napięciu. Dzięki tylko szczęśliwemu zbiegowi okoliczności Federowicz nie poniósł śmierci.

Falszerz chory umysłowo.

Zatrzymany przed paru dniami Jan Rusak, którego posadzone o fałszerstwo książeczki P. K. O., został zwolniony, gdyż okazało się, iż jest on niespełna rozumu.

Rusak w roku 1920 służył w armji polskiej, z której zdezerterował do Sowieców, skąd w roku 1925

wrócił do Polski. W Polsce oskarżono go o zdradę stanu, lecz szybko stwierdzono, iż jest on umysłowo chory, nie odpowiadający za swe czyny.

Obecnie Rusaka skierowują do szpitala.

Ze stolicy.

Warszawa, w styczniu. Już Bogu dzięki, ma się ku końcowi okresu świątecznego. Tak przedewszystkiem lubimy świętować, tak niesłychanie lubimy mieć — wolne. Zdaje się nam, jak gdyby dzień świąteczny, dzień bez pracy, był czemś lepszym od innych. Miesiąc, posiadający zaledwie cztery niedziele jako dni wypoczynku, jest uważany za... kiepski.

by to traciła tylko jednostka: to jej wolno, ale traci to społeczeństwo! Traci bogactwo narodowe. Tracimy wszyscy po kolei. A tak ciągle utyskujemy na kryzys, na przesilenie, na brak istotnych podstaw niezbędnych do egzystencji, a nie do wegetacji. Kryzys nauczył już nas oszczędności i ograniczył szeroką rękę w życiu codziennym. Już zaczynamy rachować się z groszem. Przekonać się o tem najłatwiej było podczas nocy Sylwestrowej. Osobiwa to noc, noc szaleństwa lekkomyślnego. Lubimy wszyscy przynajmniej na tę noc zatracać się w zapomnieniu i puścić wodze fantazji. Jakżeż bardzo się wszystko skurczyło! Coś mogą o tem powiedzieć sfoferzy i nawet doróżkarze, którzy zaczynają mieć tegoczesną publiczność w pogardzie. — Co mi to za dziedzic, kiedy

nawet w Sylwestra nie dorzuci złotówki?! Hi, dawniej to rubłoweczki trzeba było zbierać po chodniku!... Teraz magistrat był zadawolony, bo obywatel r. 1934-go, który chciał się zabawić, jechał do knajpy czy na redutę... tramwajem... Sporo ludzi uciekło ze stolicy podczas świąt. Pono 180.000 osób miało z Warszawy wyjechać. Czy tak było istotnie, nie wiadomo. Ale to wiadomo, że dawno takiego bałaganu na dworcach warszawskich nie było i dawno tak mizernie ludziska nie jechali pociągami, któremi się wszyscy szczeniemy zaganiacą — jak teraz. Przypomniły się czasy najgorszej okupacji, czasy wojenne. Potrącono głowy, a teraz ogłasza się komunikaty, że się wszystkich pociągów do odpowiedzialności. Stereotypowe reduty Sylwestrowe, urządzane corocznie w salach Teatru Wielkiego przez Tow. literatów

i dziennikarzy, mają już opinię ustaloną. Dawniej na nich kipiła żylona i piana szampańska. Kipiła też miłością. Bo wstęp na redutę był udostępniony najszerzemu warstwowo, trzeba było tylko kupić bilet — schodziło się tedy towarzysztwo różnorakie, ale jednolite w — swośności. Najwięcej zainteresowania budziły kobiety. Zjawiały się przezważnie w dominach i maskach. Czyż trzeba pisać o tem szerzej? Ileż rozdziło się flirtów na miejsku, ileż zjawiało się intryg? A naturalnie: ileż maseczka pociągnęła szampańów i koniczów?... Jakoś to wszystko drisiaj — jakiego by tu użyć czasownika dosadnego a nieobraźliwego? — zwulgaryzowało się... Kobiety przychodzą liczenie i pięknie i czarujące i pociągające — lecz niekonspirując się w maseczki, a więc mimochodem tracąc nieco dzierzyczki i tajemniczo-

ści. Szampan się nie leje, chyba gdzieś rzadko. Dość trudkie jest nawet porządne wino, a najczęściej jakieś najtańsze Graves, lub czarna kawa z koniakiem... krajowym. A samowystarczalność w tej dziedzinie nie bardzo lechce podniebienia smakoszów i znawców... Gdyby można wnieść po Sylwestrze, trzeba by powiedzieć, że kryzys w pełni. Ale pełny obraz okaże się dopiero z czasem. Dopiero za miesiąc. Nowy Rok zrobił bowiem niespodziankę. Zaszło to po raz pierwszy od czasów odyskiania państwowości. W Nowy Rok posiedzenie rady ministrów! Ktoś się tego mógł być spodziewać?

powiedzieć, że przedstawiciele organizacji zawodowych nie o planach nie wiedzieli. Nawet po uchwaleniu ministrów kolejarские organizacje nie nie znaly szczegółów zmiany uposażenia. Tylko to wszyscy czuli, że zmiana uposażenia okazała się nie tylko niespodzianką, ale i odbicie się na gros pracowników finansowo. Teraz wszyscy się gubią w dociekaniach, ile to po raz pierwszy w tym roku otrzymają. Bo styczniową pensję otrzykali jeszcze w starym roku. A teraz?... Ale wszyscy równocześnie zdają sobie dobrze sprawę, że zmiana ta będzie w naszym życiu gospodarczym bardzo poważnym wydarzeniem, tak jak Pożyczka Narodowa.

H. W.

KRONIKA.

Wstrzymanie robót ratowniczych w Katedrze Wileńskiej.

W tych dniach wstrzymane zostały w Bazylice Wileńskiej roboty ratownicze. Powodem wstrzymania jest brak odpowiednich funduszy na kontynuowanie dalsze tych robót.

Powstały przytem zaciężenia, sięgające sumy przeszło 26 tys. złotych.

JAKA DZIS BĘDZIE POGODA?

Najpierw pochmurno i miejscami opady. Potem stopniowe polepszenie stanu pogody. Słabnący mróz aż do odwilży, począwszy od zachodu kraju. Naogół słabe wiatry z kierunków południowych.

DYZYRY APTEK.

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki: Sucho. Augustowski — ul. Kijowska Nr. 2 (telef. 16 31), Frumkina — ul. Niemcewskiego Nr. 23 (telef. 3-29) i Rostkowski — ul. Kalwaryjska Nr. 31, Wysockiego — ul. Wielka 3 (tel. 11-99), oraz wszystkie na przedmieściach, prócz Szpiszek.

Z MIASTA.

Redukcja personalne w „Tomkaku”. Zopowiadane przez nas redukcje personalne w „Tomkaku” zostały z dniem wczorajszym przeprowadzone. Na skutek porozumienia się Dyrekcji z przedstawicielami pracowników, zamierzone początkowo na szerszą skalę redukcje zostały uszczuplone w mniejszym zakresie. Z dniem wczorajszym straciło pracę 24 pracowników, z czego 20 z posród obsługi autobusów (10 kierowców i 10 konduktorów), 3 robotników garażowych i jeden kontroler.

Jeżeli chodzi o pracowników umysłowych, to tu redukcje przeprowadzone zostaną dopiero z dniem 31 marca t. j. po upływie terminu przewidzianego ustawowo wymowienia

Przy tej sposobności trzeba zaznaczyć, że redukcje te podyktowane zostały koniecznością poczynienia jaknajdalej idących oszczędności. Jak wynika bowiem z ostatnio sporządzonego bilansu ostatni rok 1933 przyniósł „Tomkawi” deficyt w wysokości 402,000 złotych, co w połączeniu z deficytem roku 1932 stanowi okrągłą sumę miliona złotych.

Zaśmienie księżycy. W dniu 30 b. m. między godz. 5 a 7 wiecz. na terenie Wilna obserwowane będzie zaśmienie księżycy w końcowej swej fazie.

SPRAWY MIEJSKIE.

Trudności przy układaniu budżetu miejskiego. Ostatnie wysiłki magistratu skoncentrowane są niemal całkowicie na zbilansowaniu budżetu. Niezwykła płynność przewidywanych czasów, która nie pozwala na przewidzenie nawet w przybliżeniu sumy wpływów raz po raz uderzenia czynione wysiłki. Nawet najdalej przewidziana pod tym względem oszczędność w konsekwencji okazuje się jednak zbyt optymistyczna. Ten stan rzeczy powoduje, że nawet sporządzenie budżetu miesięcznego zarządowi miasta następcza przeszkody, jak dotychczas bardzo trudne do pokonania.

Miejsca zwożenia śniegu.

Magistrat m. Wilna ustalił już miejsca, gdzie dozwolony jest wywóz śniegu i gruzu. U wylotu ulicy Podgórznej śnieg będą zsypany samochody miejskie, dla zsypania śniegu czystego ustalono wylot ulic: Giedyminowskiej i Filisowej, zaś dla zwożenia śniegu zanieczyszczonego i gruzu — wylot ulic: Mahometniańskiej i Meczetowej.

SPRAWY SANITARNE.

Stan chorób zakaźnych. W tygodniu świątecznym, od 24 grudnia do 30 grudnia ub. roku, według danych, uzyskanych przez władze sanitarne, zanotowano w województwie wileńskim 185 wypadków odry (w tem jeden śmiertelny), 7 wypadków duru płamistego, 26 płonicy, 7 błonicy, 10 krztuśca, 2 zażenia pługowego (1 śmiertelny), 8 gruźlicy otwartej (w tem 6 zakończonych zgonem), 14 wypadków jaglicy, 5 ospy wietrznej i 4 arcy.

Z ŻYCIA STOWARZYSZEN. **Jasełka Ludowe.** Dziś, w sobotę i w niedzielę, staraniem Sekcji Teatralnej Chrześcijańskiego Uniwersytetu Robotniczego odegrane zostaną „Jasełka Ludowe” p. t. „Lulajże Jezuniu” — Kazimierza Pełuski, w której Chrześcijański Uniwersytet Robotniczy zaprasza szerokie warstwy pracujące. Powyższe widowisko odbędzie się w sali teatralnej Ch. U. R. — ul. Metropolitana Nr. 1. Początek widowiska o godz. 6 wiecz.

SPRAWY WOJSKOWE.

Zasiłki dla rodzin rezerwistów. Referat wojskowy Zarządu miasta wypłaca zasiłki rodzinom rezerwistów, powołanych na ćwiczenia w r. z. o ile zgłoszą się do referatu przed upływem miesiąca od daty zwolnienia z ćwiczeń.

SPRAWY ADMINISTRACYJNE.

Przebieg 500 dorożek. Władze administracyjne zakończyły przygotowania do przeglądu dorożek konych, który, jak wiadomo, odbędzie w dniach od 8 do 17 bież. mies. Miejscem przeglądu będzie rynek Kalwaryjski.

ZABAWY.

Wspólna Choinka dla dzieci Skarbowców. Dnia 7 bm. o godz. 4 popoł. zbiorą się dzieci Skarbowców w sali S. U. S. przy ul. Mickiewicza 28-a m. 4 na tradycyjne święto Drzewka Bożego. W uroczystości uczestniczą dzieci zgłoszone na listę, które otrzymają odpowiednie upominki. Zabawę dziecięcia umili występ nowozwiazanego chóru i zespołu muzycznego S. U. S. Św. Mikołaj rozdaje podarki, dzieci z przedszkola p. C. Nowickiej odegrają sztukę „Król Mróz”.

Teatr i muzyka.

Teatr Miejski Populanka. Dziś teatr czynny dwukrotnie: O godz. 4 popoł. dnia będzie po cenach zniżonych Rewja Sylwestrowa. Wczoraszem o godz. 8 po raz drugi nowa angielska komedia w 3-actach „Kobieta i szmaragd”.

Teatr Muzyczny „Lutnia”. Dziś z powodu dnia świątecznego odbędzie się przedstawienie popołudniowe po cenach zniżonych. Wystawiona zostanie po raz ostatni operetka „Targ na dziewięćątą”. Wczoraszem o godz. 8.15 Rewja Świąteczna. Ceny normalne. Rozkisy ważne.

Jutro, w niedzielę, dwa przedstawienia: o godz. 4 popoł. po cenach zniżonych „Gospoda pod Białym Koniem” w premiejowej obsadzie, wczoraszem zaś o godz. 8.15 w dalszym ciągu Rewja Świąteczna w wykonaniu całego zespołu.

W poniedziałek — Rewja Świąteczna dla Garnizonu Wileńskiego. **Dzisiejsza bajka dla dzieci w „Lutni”.** Dziś o godz. 12.30 ujrzymy przepiękną bajkę świąteczną „Dziadzi i Babcia Bakalia” w wykonaniu artystów dram. orkiestra zespołu dzieci. Baśń ta, uromatowana efektownymi tańcami układu Sawiny-Dolskiej, wywołała entuzjazm wśród młodocianych widzów. Ceny miejsc od 25 gr.

Ziśki do Teatru „Lutnia”. Od dnia dzisiejszego obowiązywać będą nowe zniżki wydane na II-gi kwartał sezonu teatralnego. Zgłoszenia składane należy w administracji teatru codziennie od g. 10—2 popoł.

Widowisko baletowe Sawiny-Dolskiej. W sobotę, 13 stycznia, w teatrze „Lutnia” odbędzie się widowisko baletowe Sawiny-Dolskiej. W programie balet „Dziadek do orzechów” muz. Czajkowskiego. W drugiej części ludowe i klasyczne tańce. Udział przyjmują uczniowie studjum baletowego. Początek o godz. 4 pop.

Teatr-Kino Rozmańców. Dziś (początek o godz. 2) „Gorzka Herbata”.

Zamykanie sklepów za handel w godzinach niedozwolonych.

Jak już donosiliśmy, kary za handel mają być ogromnie zastrzeżone. Władze administracyjne zamierzają zastosować w najbliższej przyszłości t. zw. postępowanie przymusowe. Będzie ono polegało na tem, że kilkakrotnie karani za to wykroczenie otrzymywać będą zagrożenie, że o ile jeszcze raz wykroczenie to się powtórzy, sklepy ich będą opieczetowane na pewien okres.

Dowiadujemy się, iż władze wydały już w tej sprawie odpowiednią instrukcję, którą kierować się będą starostwa i policja. Kupiec, który kilkakrotnie karany był w drodze administracyjnej za przekroczenie godzin handlu, otrzyma zagrożenie, które uprzedzi go, iż sklep jego będzie opieczetowany, o ile sporządzone będzie jeszcze 1 protokół. Tuż przed samem opieczetowaniem otrzyma drugie zagrożenie od władz egzekucyjnej.

Na mocy ustawy o postępowaniu przymusowym w administracji, przedsiębiorstwo każde może być zapieczetowane na okres do 10-u dni w celu przymuszenia właściciela przedsiębiorstwa do wykonywania przepisów.

O czym powinni wiedzieć wszyscy cierpiący na reumatyzm!

Ogólnie jest wiadomym, że reumatyzm, podagra i pokrewne cierpienia są następstwem gromadzenia się w organizmie kwasu moczowego. Tworzą się z niego ostre, jak igielki drobne kryształki, które sadowiąc się w mięśniach lub stawach wywołują częstokroć, już przy najmniejszym poruszeniu się, straszliwe bóle. W interesie więc cierpiącego jest, by niezwłocznie zastosować taki środek, który usuwa z organizmu kwas moczowy. Dlatego cierpiący wniem usłuchać rady uzdrowionych: „Przyjmijcie Total!” W wszystkich krajach całego świata, stosuje się ten środek od przeszło lat 15-tu z powodzeniem przeciwko reumatyzmowi, podagrze i pokrewnym cierpieniom. Jeśli tyle udręczonych, stosując Total odzyskało swe zdrowie, to przecież każdy z zaufaniem winien się weń zaopatrzyć. Total zapobiega gromadzeniu się kwasu moczowego i w roku zwalczą niedomagania. Total przynosi ulgę w chronicznych nawet wypadkach. Również w grypie, przebiegnięciu, bólach w rtwowych i głowy działają tabletki Total szybko i pewnie. Spróbujcie i przekonajcie się sami o skutecznym działaniu tabletek Total. Do nabycia we wszystkich aptekach.

Jak trenować na nartach.

Już spadły pierwsze płatki śniegu. Niepokalana biel dookoła legła — poutulata nagle wzgórz i rozległe pola. Zima! Każdy narciarz, smarując do pierwszego wyjazdu deski, nie może uporać się z jednym pytaniem, które go w irytacji i niepokoju poraża: — „jak trenować?” Mam więc na myśli narciarza zawodnika.

Otóż jako trener P. Z. N., spełniając miły obowiązek, postaram się podać plan zaprawy narciarskiej dla zawodników. Parę tych wiadomości czerpię z najnowszej polskiej instrukcji, ułożonej przez kierowników polskich zespołów olimpijskich i czołowych polskich narciarzy, na podstawie długoletnich spotkań i własnego doświadczenia.

Pozatem nadmieniam, że mając na względzie nie tylko zrzeszonych „klubowców” ale i „wolnych” (t. zn. i początkujących zawodników) staram się raczej dostosować do tej okoliczności, że trenuje się „samiemu”, w odróżnieniu od treningu grupowego, zespołowego, którego zorganizowanie może zawierać w swym planie szczególne punkty.

Kwestia nadania zdrowego kierunku naszemu narciarstwu jest szczególnie aktualna, zwłaszcza jeśli się widzi każdego roku coraz liczniejsze kadry, wprost żywiołowo nastrojonych zwolenników „królewskiego sportu”.

W pierwszym rzędzie poruszę kwestię zawodników, których los dotychczas był narażony na wiele niefortunnych konsekwencji z powodu szczupłych, a faktycznie zupełnego braku, wiadomości o racjonalnym treningu.

Każdy narciarz, zanim rozpocznie trening, musi pamiętać, że podstawą wyników narciarskich jest higieniczny tryb życia i gimnastyka. Plan właściwej zaprawy na nartach podaje w streszczeniu tygodniowym, przytem narazie będzie to plan dla zawodników szczykających się do biegu otwartego na 18 km.

1 tydzień: Gimnastyka na nartach codziennie. Wycieczki spacerem od 10—12 km. dla rozruszania się i rozluźnienia mięśni. Na końcu tygodnia można 2 do 3 km. przegonić. Co drugi lub trzeci dzień ćwiczenia techniczne.

Uwaga: Gimnastykę należy przeprowadzać natychmiast po zamknięciu nart 5—10 minut. Zwracać uwagę na rytm i prawidłowy oddech.

2 tydzień: Gimnastyka na nartach codziennie. Wycieczki spacerem od 10—12 km. dla rozruszania się i rozluźnienia mięśni. Na końcu tygodnia można 2 do 3 km. przegonić. Co drugi lub trzeci dzień ćwiczenia techniczne.

Uwaga: Gimnastykę należy przeprowadzać natychmiast po zamknięciu nart 5—10 minut. Zwracać uwagę na rytm i prawidłowy oddech.

3 tydzień: Gimnastyka na nartach, z wyjątkiem dni, w których biegamy. Ćwiczenia techniczne co drugi dzień. Bieg 10—12 km. Bieg do 13 km. Wycieczka 20 km.

Uwaga: Biegi nie powinny odbywać się kolejno dzień po dniu, można je pozatem rozgranicyć dowolnie dniami, w których przeprowadza się ćwiczenia techniczne.

4 tydzień: Gimnastyka na nartach tylko w dniach ćwiczeń technicznych. Ćwiczenia techniczne co drugi dzień, jaknajwięcej z wyrobieniem miękkich ruchów. Bieg około 15 km. Bieg około 18 km. Wycieczka 25 km.

5 tydzień: Gimnastyka na nartach, ćwiczenia techniczne w trasie. Bieg 15 km. Bieg 18 km. Wycieczka 25—30 km.

6 tydzień: Gimnastyka i ćwiczenia jak w 5 tygodniu. Bieg 20 km. Wycieczka 15 km. Wycieczka 15 km.

Uwaga: Ćwiczenia techniczne — tutaj mamy na myśli doskonale sformowane techniki biegowej w wyrobionym śladzie oraz technikę trenową to zn. w górach, pomiędzy krzakami w lesie itp. Tutaj zawodnik, znając słabe strony, osobiście wybiera rodzaj ćwiczeń.

Przeszliśmy więc kolejno wszystkie fazy „dojrzwiania” zawodnika; w szóstym tygodniu narciarz musi być w „pełnej formie”, to zn. niepowinien on czuć przemęczenia lub niechęci do biegu.

To też zaznaczam, że wielką należy na siebie zwracać uwagę w całym okresie przygotowawczym. Należy unikać wysiłków, które są pozabawione nastroju psychicznego lub chęci do treningu. Jeśli się czuje przemęczenie i niechęć do biegu, to lepiej odpocząć i zapamiętać, w jakich warunkach to przemęczenie nastąpiło, aby zapobiedz mu na przyszłość. Każdy zawodnik powinien dobrze znać swój organizm i nigdy nie zmuszać go do wysiłku, który jest połączony z niechęcią.

Jerzy Hermanowicz.

Z POGRANICZA.

Zatrzymanie kolportera antypolskiej bibuły litewskiej. Ze Święciana donoszą, iż w granicznej miejscowości Lyngmiany zatrzymany został kolporter nielegalnych druków litewskich Przelajtis, pochodzący z Litwy. Przelajtis kolportował druki wśród litewskiej ludności pogranicza.

Zatopienie łodzi przemysłowej z futrami. Z Dziny donoszą, iż koło miejscowości Herbaczewo sowiecka straż graniczna zatopiła łódź przemysłową, naładowaną futrami. Jeden z przemysłowców utonął wraz z łodzią i towarami. Przemysłowcy łodzią przewaliali się na teren litewski.

NAJNOWSZA ZDOBYCZ POLSKI
PIERWSZY KRAJOWY NOŻYK & PODŁUŻNYM WYKROJEM

DZIĘKI WYKROJOWI NOŻYKI TE SA LEPIEJ!
ZAHARTOWANE I TRWAJĄ DŁUŻEJ NIŻ NOŻYKI
CIEŻSZY STARZĄCEGO TYPU Z TRZEMA OTWORAMI
ZA PACZKĘ (5 SZTUK) ZŁ 1.25 — ŻĄDAĆ WSZĘDZIE

Dzieje powstania lidzkiego.

Wspomnienie o Ludwiku Narbutcie.

ROZDZIAŁ II.
Potomstwo Teodorostwa Narbutów. Urodzenie się Ludwika. Lata niepokojów. Wpływ bieżących wypadków. Działwa w Szawrach. Geratowski. Atmosfera domowa.

Narbutowie mieli liczną rodzinę, pięciu synów: Ludwika, Aleksandra, Franciszka, Bolesława i Stanisława, oraz trzy córki: Joannę, późniejszą Kuncewiczową, Amelję, późniejszą Strzyżewską i Teodorę, która, posłubszy Monczuńskiego, w lat kilka owdowiła.

Z synów Teodora zastąpił na całą Litwę Ludwik, którego pamięci te karty poświęcamy.

Imię jego chłuba odkryte, jako wodza powstańców w 1863, rozbrzmiewało szeroko we wszystkich zaborach kraju i zapisało się zaszczytnie w dziejach ówczesnej walki za ojczyznę, jako człowieka idei i znakomitego partyzanta.

Z braci Ludwika udział w powstaniu brali też Bolesław i Franciszek. Ostatni walczył w Królestwie, w szeregach Langiewicza. Gorącą i czynną patriotką była siostra Ludwika — Teodora Monczuńska, prawa niejako ręka Ludwika. Służyła ona sprawie narodowej z zupełnym zaparciem się siebie.

Wracając do szczegółów, charakteryzujących życie domowe w Szawrach, musimy dłużej się nad nimi zastanowić, one to bowiem wpłynęły od kolebki na urobienie duszy Ludwika i późniejszych jego myśli i dążeń.

W dzieciństwie słyszał wokoło szepcane nazwiska ludzi, jak Konarski, Rhöer, Wołowicz i inni, łączono je z takimi wyrazami, jak więzienie, rozstrzelanie, szubienica, zesłanie na Sybir...

Były to pierwsze niemal wyrazy, które mocno utkwiły w głowie dziecka, chociaż ich doniosłości na razie nie rozumiał. Słyszał też ubolewania i gawędy o zmniesieniu Unji, o smutnej działalności Siemaski i t. p. Piastunka opowiadała mu o tem wszystkim przerażające historie o strasznie przesładowaniu tych wszystkich, co na „prawosławie” przejść nie chcieli, o bicie ich nahajkami, wywożeniu na Sybir i zabieraniu przemocą kościołów unickich na cerkwie...

Powiat Lidzki należał podówczas do guberni grodzieńskiej, którą po 1831 r. rządził znany potem ze swego okrucieństwa, jako satrapa wileński — Murawjów.

Zaprawiał się on tu do następnych czynów... stąd i w powiecie lidzkim były większe przesładowania, niż gdzieindziej.

Niejednokrotnie dzwonki kibitki rozbrzmiewały i w Szawrach, stąd porwany ojca Ludwika — Teodora i wziętego go do Wilna, gdzie musiał się tłómaczyć z racji swych artykułów w Kurjerze, za udział swój dawniejszy w Towarzystwie Szubrawców i za inne, tym podobne zbrodnie.

Niewoląc jednak urzędników, wedle starego przysłowia, papką i solą umiał historyk Litwy obronić się od zarzutów i wracał szczęśliwie do domu, gdzie go z nieopisaną radością witała rodzina...

Rok 1840-ty nowym w Litwie uderzył ciosem. Ukazem z dn. 9 września skasowano jej dawne prawa cywilne, jej Statut Litewski...

Ludwik Narbutt przyszedł na świat w Szawlach. Datą jego urodzin wedle ksiąg metrycznych w Naczu był 31 sierpnia 1832 r. Tradycja jednak rodzinna mówi, iż boater nasz urodził się w 1831 r. w chwili największej zawieruchy krajowej. Matka Ludwika, nosząca go podówczas w swem łonie, przechodziła całą gamę uczuć, od upojenia radości i nadziei na widok przechodzącego przez Szawry oddziału Giełguda — do bolesnych później zawodów. Wstrząśnienia te przypuszczalnie musiały oddziaływać na dziecko. Z mlekiem matki ssal potem gorzyc narodowych bólów. Z jej piersi czerpał miłość do kraju, która później stała się przewodnią ideą jego życia. W niemowlęctwie kołysały go smętne piosenki patriotyczne cichu, nucone

ZOFJA KOWALEWSKA.

SPORT

Dzisiejsze imprezy sportowe.

Dzisiaj nastąpi otwarcie sezonu... Dziś nastąpi otwarcie sezonu... Ze swej strony wyrażamy nadzieję, że...

na i koalicją pozostałych zawodniczek... Start i meta biegów na Rowach Sapieżyńskich przy schronisku...

łatwio niewątpliwie czczą formalność... Mecz odbędzie się o godz. 12 na slizgawce parku sportowego...

Znaczny spadek bezrobocia w Anglii. Według komunikatu angielskiego... bezrobocie w Anglii zmniejszyło się...

Giełda. WARSZAWA (Pat). Giełda. Dewizy: Holandia 357,40 - 358,30 - 356,50...

TEATR - KINO. ROZMAITOŚCI. SALA MIEJSKA. Ostrobramska 5

DZIS! Gorzka Herbata. w rolach głównych trzy gwiazdy: BARBARA STANWYK, NILS ASHER i najsynniejsza japońska gwiazda: TOSHIA MORI.

TYLKO DZIS. Wielki sukces I. Mozzuchina. JUŻ JUTRO PREMERA. S.O.S. Góra Lodowa. Gigantyczne arcydzieło, na które czekał cały świat.

DZIS. Korona produkcji Polskiej 1931 r. Jadwiga Smosarska. PROKURATOR ALICJA HORN. w najnowszej fascynującej kreacji, jako...

DZIS PRZEBÓJ NAD PRZEBÓJE. Potężne arcydzieło ekranu światowego. CASINO „ROME-EXPRESS”. w rolach głównych w wytwornym i tele-mniczym „Rome-Expresie” genialny CONRAD VEIDT w jego najnowszej kreacji ESTHER RALSTON.

UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA W WILNIE. OBWIESZCZENIE o przemeldowaniu pracowników i zatrudnieniu zakładów pracy.

Ubezpieczalnia Społeczna w Wilnie przypomina, że na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27. XII. 1933 r. (Dz. U. K. P. Nr. 102 poz. 789) z dniem 1 stycznia 1934 r. weszła w życie Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym...

Węgiel. Górnośląsk. Koc. „Progress”. poleca M. DEULL JAGIELLOŃSKA 9, tel. 8 11.

KARNAWALI BALE! Tango, Walca, anielskiego, Bostona, Slow-f x, szybko, dokładnie, wytwornie trzążyć wyucza Art. Wanda Jabsońska Mickiewicza 31 m. 4

Kanarki. NAJWIĘKSZA HODOWLA. poleca Lipnicki Adolf. Wino, Popławska 16, m. 14.

Młyn w Kutnie. do wydzierżawienia. Wybudowany w 1926 r. Produkcja dzienna 600 q. żyta i 150 q. pszenicy.

LEKARZE. Dr. Haurytkiewiczowa. Choroby skóry, leczenie włosów, kosmetyka lekarska i operacje kosmetyczne.

Mieszkania i pokoje. Pokój umebłowany ze wszelkimi wygodami do wynajęcia od zaraz. Śniadaniach 3 m. 11. 2004

Mieszkanie. 4 pokojowe (pokoje duże, nadaje się na biuro) Bakasza 8 m. 10. 2003-2

na nich tabliczki z napisem: „Klucz u dozorcy”. Nazajutrz ktoś dopi siał: „W wypadkach pilnych proszę zwracać się wprost do dyrekcji kolejowej w Brześciu nad Bugiem”.

Mieszkanie. 5 pokojowe z kuchnią za 70 zł. Stucka 17. 2024-1

Też zapłata. — To ty przeniósłes młodą damę z szalasy na brzeg? Co d sietes za tę przysługę? — Bieła serca, panie kapłanie.

DZIERŻAWY. WYDZIERŻAWIĘ majątek najprzedniejszej ziemi ornej 150 dzies. i 33 dzies. nadrzecznych łak. Inwentarz żywy i martwy do użycia.

Postulzny. Lekarz: — Czy mam panu zapisać lekarstwo w proszku czy w płynie? — Pacjent do zony: — Cobyś wolała, Ewenu!

Kupno Sprzedaż. Sprzedaje się kawiarnia w centrum miasta. Ul. Wileńska 9. Wiadomość na miejscu.

Pracownia Mebli Wycielanych W. MOŁODECKI. WILNO, WILEŃSKA 26. Poleca: tapczany, otomany, meble klubowe, fotela-łóżka składane i t. p.

Uwagze Wielebnego Duchowieństwa! Podaję do wiadomości Księży Proboszczów i rad Kościelnych, iż wykonuję wszelkie roboty kościelne, rzeźbiarskie, malarskie, architektoniczne...

NOWORYTTO. Ostrobramska 22 m. 16.

Sandacze Panowie. kilo 2.80. poleca Zwiedrzyński. Wileńska 36, tel. 1224.

Dom drewniany do sprzedania. Ul. Chocimska 10 a m. 2. 2034-1

Przyjaciółki. — Niech mi pan wierzy, że niema człowieka, któryby mógł coś złego o mnie powiedzieć! — To pani nie ma wca le przyjaciółki?

RÓŻNE. UWAGZE PANI! Do nabycia we wszystkich księgarniach popularnych broszura „ODMŁODZENIE RADYKALNE TWARZY”.

Nierwo chora znajdująca się w okropnych warunkach materialnych prosi o jakąkolwiek pomoc materialną.

PRZYJMĘ na bardzo przystępnych warunkach posadę gospodyni kucharki najchętniej na prowincji, na probostwie, w województwie wileńskim.

Inteligentna osoba poszukuje posady w samotnych osob. Znajdę wspaniałe warunki gospodarstwa domowego i kuchnie. Ul. Połocka 9-3. 2005-4

TANCZYC. w karnawale wyucza szkoła prof. E. KOLAKOWSKIEJ Kasztanowa 4 m. 4 parter, front. Inł. od 12-2 i 18-20; w święta od godz. 17 do 18. 2028-1

DO Odstąpienia. z powodu wyjazdu piwiarnia. Egzystuje od 14 lat. Piwna 4 m. 5. 2027-0

Inteligentna wychowawczyni poszukuje posady do dzieci, zna freiburską metodę, robotyki, gimnast. i t. d.

Obiady domowe. 2-3 razy w tygodniu drob, w piątek ryba z 2-ch dań 1 zł, z 3-ch dań 1 zł 20 gr. Ul. Siemakowskiego 31 m. 4. 2020-9

AGENTÓW do zbierania zamówień po wsiach na narzędzia rolnicze, poszukuje „Znawca” Lwów, ul. Żółkiewska 34. 5572

Do tańca i towarzysstwa. 6. Prunelowe czółenka lub na paseczku. Francuski lub słupkowy obcas.

Art. 9375-03. Białe w białym i czarnym kolorze. Białe farbujemy pod każdy kolor stroju. Czółenka i na paseczku. Aksamiłki zł. 7-.

Art. 9715-03. Łakierki do tańca i towarzysstwa. Pończoski jedwabne od zł. 1.50, 2-., 3-., florowe zł. 2.50, jedwabne matowe zł. 3.75

Art. 1837-21. Lakierki do tańca i towarzysstwa.

Deklamator. — Znałem deklamatora, który umiał przeczytać głośno menu restauracyjne z takim uczuciem, że ludzie plakali.

PRACA. Ogrodnik i pszczelarz, fachowy z długoletnią praktyką z b. dobrem świadectwami poszukuje pracy. Mejszagola, Józef Sienkiewicz. 2017-1

Osoba. w średnim wieku poszukuje posady do niemożności, do dzieci, do chorego lub jako ochmian strzyżni. Może wyjechać, posiada dobre referencje i świadectwa. Połocka 1 m. 19. gr2

Syn urzędnika zredukowanego, maturzysta znajduje się w ciężkim położeniu materialnym. Zwraca się z gorącą prośbą o pomoc lub korepetycje. Sprawdzone przez Tow. Pań Sw. Wincentego a Paulo. gr2

Inteligentny rzadca z kilkuletnią praktyką rolną i ze skończoną szkołą poszukuje posady w majątku jako rzadca również może prowadzić księgi gospodarstwa rolnego. Zna się też i na lesieństwie Nawsiewska 22 m. 7. gr2

NAUKA. Nauczycielka. wychowawczyni wyjeżdż do dzieci lub w mieście. Świadectwa b. dobre. Referencje poważne. Adres: ul. Wileńska 27-3 od 12 do 2-jej p.p. gr2

Wdowa. z 3-letnim dzieckiem nie posiadając żadnych środków do życia, wyeksmitowana z mieszkania poszukuje jakikolwiek pomocy materialnej lub paragonizując pracę Mickiewicza 21-9 Grabowska. gr2

DRUKI PILNE. BILETY WIZYTOWE ZAPROSZENIA BROSZURY AFISZE WYKONWA Drukarnia A. ZWIERZYŃSKIEGO Mostowa ul. Nr. 1. Telefon 12-44. CENY NISKIE

Wdowa po pułkownika z ciężkimi materialnymi warunkami bez pracy i żadnych środków do życia prosi o pomoc Stara 11-1 lub w Adm. „Dz. Wileńskiego” dla „potrzebującej”. gr3